

jednim glasom "protiv" izjasnio se da Prijedlog Zakona smatra štetnim po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda (podnosilac zahtjeva dostavio je neautorizirani transkript sa sjednice Doma naroda, održane 16. decembra 2013. godine). Podnosilac zahtjeva je, dalje, naveo, kako se većina poslanika u klubovima hrvatskog i srpskog naroda izjasnila protiv toga da je Prijedlog Zakona štetan po vitalni interes bošnjačkog naroda, formirana je Zajednička komisija za rješavanje pitanja vitalnog interesa (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija) koju čine tri poslanika iz svakog konstitutivnog naroda radi rješavanja spornog pitanja (Halid Genjac, Borjana Krišto i Krstan Simić). Zajednička komisija je održala 16. decembra 2013. godine sjednicu na kojoj su njezini članovi Borjana Krišto i Krstan Simić ostali pri svojim stavovima da se protive tvrdnji da je Prijedlog Zakona štetan po vitalni interes bošnjačkog naroda. Osim toga, Zajednička komisija je konstatirala da nije postigla rješenje i utvrdila da, u skladu sa odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, predmet treba uputiti Ustavnom sudu (podnosilac zahtjeva je dostavio zapisnik sa sjednice Zajedničke komisije od 16. decembra 2013. godine) na daljnji postupak.

3. Iz Izjave Kluba poslanika bošnjačkog naroda od 16. decembra 2013. godine, koju su potpisali Sulejman Tihčić, Nermina Kapetanović i Halid Genjac (navedenu izjavu podnosilac zahtjeva je dostavio uz zahtjev, u daljnjem tekstu: Izjava), slijedi da podnosioci Izjave proglašavaju Prijedlog Zakona štetnim po vitalni interes bošnjačkog naroda. U obrazloženju razloga za navedeno podnosioci Izjave su naveli da je Vijeće ministara 10. decembra 2013. godine u parlamentarnu proceduru uputilo Prijedlog Zakona sa prijedlogom da se razmatra po hitnom postupku. U Zakonu o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini član 17. stav 2. glasi: "Kompanija ne može vršiti raspodjelu dobiti dioničarima bilo putem dividendi ili na drugi način u periodu od deset (10) godina nakon registracije Kompanije. Sav netoprihod koristit će se samo za potrebe rezervi, popravki, poboljšanja i proširenja prijenosnog sistema." Članom 1. Prijedloga Zakona predlaže se izmjena navedenog stava 2. člana 17. Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, tako da bi on glasio: "2. Skupština dioničara donosi odluku o načinu raspodjele dobiti, uključujući i akumuliranu dobit, na prijedlog Upravnog odbora, a po usvajanju finansijskog izvještaja." Osim toga, i ostalim članovima Prijedloga Zakona se, u suštini, predlažu izmjene Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, koje ukidaju postojeća ograničenja u raspodjeli dobiti. Podnosioci Izjave su, dalje, naveli da je Kompanija za prijenos električne energije registrirana 2006. godine, a osnovana je s ciljem osiguranja stabilnog i pouzdanog snabdijevanja električnom energijom domaćinstava i privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini. U tu svrhu su, sve od osnivanja Kompanije, prikupljana finansijska sredstva od građana Bosne i Hercegovine, koja se, prema izričitim odredbama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, u periodu od deset godina nakon registracije Kompanije mogu koristiti samo za potrebe rezervi, popravki, poboljšanja i proširenja prijenosnog sistema. Dakle, Prijedlogom Zakona ukinula bi se obaveza namjenskog trošenja tih finansijskih sredstava i omogućilo bi se njihovo preusmjerenje na kratkoročne budžetske potrebe čak i bez prethodnog usvajanja investicijskih planova. Prijedlog Zakona bi ugrozio: ekonomsku i finansijsku stabilnost "Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine", nesmetano srednjoročno i dugoročno funkcioniranje "Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine" i visokonaponske mreže u cijeloj zemlji i pouzdanost prijenosnog sistema i ispunjavanje međunarodnih obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem

Povelje o energetske zajednici. Podnosioci Izjave su istakli da "sredstva su skupljana od građana radi osiguranja njihovog stabilnog i pouzdanog snabdijevanja električnom energijom. Prijedlogom Zakona se omogućava preusmjerenje i nenamjensko trošenje tih sredstava u kratkoročne budžetske potrebe. To sasvim izvjesno ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje "Elektroprijenosa BiH" i snabdijevanje građana električnom energijom. Zbog toga je Prijedlog Zakona destruktivan po vitalni interes bošnjačkog naroda".

4. Iz izjave Kluba poslanika hrvatskog naroda Borjane Krišto, članice Zajedničke komisije (izjava je dostavljena uz zahtjev koju je potpisala Borjana Krišto, izjava je bez datuma, broja i protokolarnog pečata), slijedi da Prijedlog Zakona nije štetan po vitalni interes bošnjačkog naroda, jer ne pravi razliku prema nacionalnoj osnovi. Prijedlog Zakona ne sadrži niti jednu odredbu koja stavlja u povoljniji ili nepovoljniji položaj bilo koji od konstitutivnih naroda, u konkretnom slučaju bošnjački narod, zbog čega nije povrijeđen vitalni interes bošnjačkog naroda. Zbog navedenog, Borjana Krišto je navela da u potpunosti ostaje pri svome i stavu Kluba poslanika hrvatskog naroda, odnosno njihovom izjašnjenju sa sjednice Doma naroda, održane 16. decembra 2013. godine.

5. Iz izjave Kluba poslanika srpskog naroda Krstana Simića, člana Zajedničke komisije (izjava je dostavljena uz zahtjev koju je potpisao Krstan Simić, izjava je bez datuma, broja i protokolarnog pečata), slijedi potpuno identičan sadržaj kao i u izjavi Kluba poslanika hrvatskog naroda Borjane Krišto, članice Zajedničke komisije, odnosno "da u potpunosti ostaje pri svome i stajalištu Kluba poslanika srpskog naroda, odnosno njihovom izjašnjenju sa sjednice Doma naroda, održane 16. decembra 2013. godine".

b) Odgovor na zahtjev

6. Ustavni sud je ustanovio da je u konkretnom slučaju zadovoljen uvjet kontradiktornosti postupka pred Ustavnim sudom tme što je podnosilac zahtjeva uz zahtjev dostavio izjave Kluba poslanika srpskog naroda Krstana Simića, člana Zajedničke komisije, i Kluba poslanika hrvatskog naroda Borjane Krišto, članice Zajedničke komisije, koji su, u svoje ime i u ime klubova poslanika srpskog i hrvatskog naroda, osporili navode podnosioca Izjave zbog čega nije tražio izjašnjenje na zahtjev klubova hrvatskog i srpskog naroda.

III. Relevantni propisi

7. U Zakonu o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 35/04 i 76/09) relevantne odredbe glase:

Član 1. Ciljevi

1. Ovim zakonom uspostavlja se akcionarsko/dioničko društvo za prijenos električne energije "Elektroprijenos Bosne i Hercegovine" (u daljem tekstu: Kompanija) i definiraju se njegove funkcije, ovlaštenja, upravljanje i vlasništvo. Kompanija će obavljati svoje djelatnosti na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

2. Cilj ovog zakona je formiranje jedinstvene prijenosne kompanije i osiguranje kontinuiranog snabdijevanja električnom energijom po definiranim standardima kvaliteta za dobrobit građana Bosne i Hercegovine. Zakonom se namjerava podržati stvaranje tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini i integracija tog tržišta u regionalno tržište električne energije i regionalne razvojne aktivnosti u vezi s energijom. Zakon se bazira na postojećoj međunarodnoj praksi

i primjenjivim direktivama Evropske unije (i implementaciji direktiva EU u zemljama članicama Evropske unije).

Član 10.

Vlasnici

Početni vlasnici Kompanije su:

1. Federacija Bosne i Hercegovine i
2. Republika Srpska.

Član 17. st. 2. i 3.

Raspodjela i korištenje netoprihoda

2. Kompanija ne može vršiti raspodjelu dobiti akcionarima/dioničarima, bilo putem dividendi ili na drugi način, u periodu od deset (10) godina nakon registracije Kompanije. Sav netoprihod koristit će se samo za potrebe rezervi, popravki, poboljšanja i proširenja prijenosnog sistema.

3. Deset (10) godina nakon registracije Kompanije, Upravni odbor može odobriti raspodjelu dobiti akcionarima, u dividendama ili na drugi način, u iznosu i pod uslovima koji su u skladu s ovim zakonom, Statutom i savjesnim finansijskim upravljanjem Kompanijom

Član 20.

Organi Kompanije

Upravljački organi Kompanije su:

1. Skupština dioničara;
2. Upravni odbor; i
3. Uprava.

Član 24. stav 1. tačka c.

Prava dioničara

Podliježući ograničenjima navedenim u odredbama ovog zakona, prava vlasnika dionica obuhvataju:

c) pravo da učestvuje u netoprihodu Kompanije podliježući ograničenjima predviđenim u članu 17. (Raspodjela i korištenje netoprihoda) ovog zakona;

Član 26.

Upravljanje Kompanijom

U skladu s odredbama ovog zakona, poslovanje Kompanije nadzire Upravni odbor, a Kompanijom rukovodi Uprava u kojoj je isti broj predstavnika tri konstitutivna naroda u BiH. Odgovornost i način rada Uprave uređuje se Statutom i pravilnicima.

Član 27. stav 1. tačka c)

Ovlaštenja Upravnog odbora

1. Upravni odbor imać će sljedeća ovlaštenja, koja zahtijevaju prethodno jednoglasno odobrenje Skupštine akcionara:

c) Donošenje odluke o raspodjeli dobiti;

Član 29. stav 1.

Imenovanje Upravnog odbora

1. Upravni odbor sastoji se od sedam (7) članova s punim pravom glasa i jednog (1) nezavisnog člana s ograničenim pravom glasa, uz ravnopravnu zastupljenost konstitutivnih naroda u BiH.

8. U Prijedlogu Zakona o izmjenama Zakona o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini relevantne odredbe glase:

Član 1.

U Zakonu o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 35/04 i 76/09), u članu 17. stav 2. mijenja se i glasi:

"2. Skupština dioničara donosi odluku o načinu raspodjele dobiti uključujući i akumuliranu dobit, na prijedlog upravnog odbora, a po usvajanju finansijskih izvještaja."

Stav 3. briše se.

Član 2.

U članu 24. tačka c) iza riječi "Kompanije" stavlja se interpunkcijski znak "tačka zarez" a ostatak teksta se briše.

Član 3.

U članu 27. stav 1. tačka c) se briše.

Dosadašnje tač. d), e), f), g), h) i l) postaju tač. c), d), e), f), g), h).

IV. Dopustivost

9. U konkretnom slučaju zahtjev je podnio predsjedavajući Doma naroda, tako da u odnosu na ovlaštenog podnosioca zahtjev ispunjava jedan od kriterija dopustivosti. U pogledu ostalih kriterija dopustivosti, Ustavni sud smatra da oni zavise od samog tumačenja nadležnosti Ustavnog suda iz člana IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine.

10. Ustavni sud podsjeća da je suština nadležnosti Ustavnog suda iz člana IV/3 f) Ustava Bosne i Hercegovine rješavanje pitanja "proceduralne ispravnosti". Šta pojam "proceduralna ispravnost" podrazumijeva treba zaključiti ciljnim i sistemskim tumačenjem, prije svega, odredaba člana IV/3. Ustava Bosne i Hercegovine.

11. Prema odredbama člana IV/3.d) do f) Ustava Bosne i Hercegovine, jasno je da se procedura za proglašenje jedne odluke destruktivnom po vitalni interes konstitutivnog naroda sastoji od pozivanja većine delegata iz kluba jednog naroda (najmanje tri delegata) na član IV/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine. Posljedica toga jeste stroži kriterij glasanja, odnosno za donošenje takve odluke potrebna je saglasnost Doma naroda koju je izglasala većina delegata sva tri konstitutivna naroda koji su prisutni i koji glasaju. Na taj način je omogućen nastavak parlamentarne procedure uprkos prigovoru o destruktivnosti po vitalni interes jednog konstitutivnog naroda, ali prema strožim demokratskim zahtjevima, jer pojam parlamentarne većine dobiva drugu dimenziju. Ukoliko Dom naroda ne uspije postići zahtijevanu većinu, odluka ne može proći parlamentarnu proceduru u Domu naroda, jer nema njegovo povjerenje. Međutim, ako ne dođe do glasanja, jer većina delegata nekog konstitutivnog naroda stavi primjedbu pozivanjem na vitalni interes, obustavlja se procedura glasanja o predloženoj odluci i Dom naroda postupuje prema članu IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine.

12. Dakle, iz relevantnih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine jasno proizlazi da je procedura zaštite vitalnih interesa jednog naroda jasno i decidirano propisana citiranim odredbama i da se ta procedura mora poštivati. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da su Izjavu potpisala tri poslanika Kluba bošnjačkog naroda, i to: Halid Genjac, Sulejman Tihčić i Nermina Kapetanović, dakle, većina delegata Kluba bošnjačkog naroda. Klubovi delegata srpskog naroda (pet glasova "protiv") i hrvatskog naroda (četiri glasa "protiv" i jedan glas "suzdržan") su glasali protiv Izjave. Te činjenice Ustavni sud je utvrdio iz navoda podnosioca zahtjeva i iz dostavljene dokumentacije uz zahtjev. Dalje, nakon glasanja kojim nije postignuta saglasnost o tome da je Prijedlog Zakona štetan po vitalni interes bošnjačkog naroda, formirana je Zajednička komisija, koju čine Halid Genjac, Borjana Krišto i Krstan Simić, koja se sastala 16. decembra 2013. godine. Međutim, Zajednička komisija nije pronašla rješenje, već je utvrdila da sporno pitanje treba uputiti Ustavnom sudu na daljnji postupak. Ustavni sud je navedeno utvrdio iz navoda podnosioca zahtjeva i zapisnika sa sjednice Zajedničke komisije od 16. decembra 2013. godine, koji je podnosilac zahtjeva, također, dostavio uz zahtjev. Nakon toga Klub delegata srpskog naroda, član Zajedničke komisije i Klub delegata hrvatskog naroda, član Zajedničke komisije dali su pismene izjave u kojima su naveli da u potpunosti ostaju pri svojim stavovima i stavovima svojih klubova sa sjednice Doma

naroda od 16. decembra 2013. godine. Iz navedenoga slijedi da je u konkretnom slučaju ispunjen zahtjev dopustivosti u odnosu na proceduru dostavljanja predmeta Ustavnom sudu na odlučivanje.

13. S druge strane, iz citiranih odredaba jasno proizlazi da ove vrste sporova nastaju u situaciji u kojoj se predstavnici konstitutivnih naroda ne mogu sporazumno dogovoriti o tome da li je ili nije neka odluka destruktivna po vitalni interes određenog naroda. Posljedica toga jeste da se na taj način blokira rad Parlamentarne skupštine, jer predložena odluka ne može dobiti povjerenje većine delegata određenog naroda. S tim u vezi, uloga Ustavnog suda bi trebalo da se sastoji u tome da, kao zaštitnik Ustava Bosne i Hercegovine (član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine), svojom meritornom odlukom omogući deblokiranje rada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koja nije u stanju riješiti sporno pitanje. Ovaj postupak je hitne prirode, jer je intervencija Ustavnog suda potrebna u što kraćem roku kako bi zakonodavni organ mogao nastaviti da obavlja svoju ulogu. Ova druga uloga Ustavnog suda, tj. donošenje meritornog stava u pogledu postojanja ili nepostojanja destruktivnosti po vitalni interes jednog naroda, veoma je važna u situacijama kada je državi potrebna određena odluka kako bi regulirala određeno područje, a glasanje o toj odluci je blokirano stavljanjem prigovora o destruktivnosti po vitalni interes jednog naroda.

14. Institut zaštite vitalnih interesa jednog naroda je veoma važan u državama u kojima postoje multietničke, multijezičke, multireligijske zajednice ili zajednice koje su tipične prema svojim razlikama. S druge strane, svako pozivanje na vitalni interes ima kao posljedicu pojačan kriterij za donošenje općih akata, uključujući i poseban uvjet većine glasova (član IV/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine) ili, u krajnjem slučaju, postupak pred Ustavnim sudom. Posljedica toga su prekidi parlamentarnih procedura koji mogu proizvesti negativne posljedice po rad zakonodavnog organa i samim tim na funkcioniranje države. Zbog toga se na postupak iz člana IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine treba pozivati ako postoje relevantni razlozi za mišljenje da je prijedlog odluke Parlamentarne skupštine destruktivan po vitalni interes jednog konstitutivnog naroda i/ili ako postoji ozbiljna kontroverza u mišljenju ili sumnja u vezi s pitanjem da li su procedure iz člana IV/3.e) i f) pravilno ispoštovane (vidi, Ustavni sud, Odluka o meritumu broj U 7/06 od 31. marta 2006. godine, tač. 19-25. s daljnjim referencama, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 34/06).

15. U konkretnom slučaju suština razloga iz Izjave odnosi se na to da se Prijedlogom Zakona omogućava preusmjeravanje i nenamjensko trošenje sredstava u kratkoročne budžetske potrebe što ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje "Elektroprijenosa BiH" i snabdijevanje građana električnom energijom. Zbog navedenog, usvajanje Prijedloga Zakona bi bilo štetno za vitalni interes bošnjačkog naroda. Ustavni sud smatra da predmetni zahtjev i Izjava sadrže obrazloženje zbog kojih podnosioci Izjave smatraju da je Prijedlog Zakona destruktivan po vitalni interes bošnjačkog naroda. Stoga, Ustavni sud smatra da je i ovaj uvjet dopustivosti predmetnog zahtjeva zadovoljen.

16. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da je predmetni zahtjev podnio ovlašteni subjekt i da je poštivana proceduralna ispravnost u smislu člana IV/3 e) i f) Ustava Bosne i Hercegovine, te da su ispunjeni i formalni uvjeti iz člana 16. stav 2. Pravila Ustavnog suda.

V. Meritum

17. Podnosilac zahtjeva traži da se ispita regularnost postupka, odnosno da se utvrdi postojanje ili nepostojanje

ustavne osnove za Izjavu da se Prijedlog Zakona smatra štetnim po vitalni interes bošnjačkog naroda. Iz navoda podnosioca Izjave slijedi da "sredstva su skupljana od građana radi osiguranja njihovog stabilnog i pouzdanog snabdijevanja električnom energijom. Prijedlogom Zakona se omogućava preusmjeravanje i nenamjensko trošenje tih sredstava u kratkoročne budžetske potrebe. To sasvim izvjesno ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje 'Elektroprijenosa BiH' i snabdijevanje građana električnom energijom. Zbog toga je Prijedlog Zakona destruktivan po vitalni interes bošnjačkog naroda".

Pojam vitalnog interesa konstitutivnog naroda

18. Ustavni sud se u svojoj dosadašnjoj praksi, u vezi s postupanjem po članu IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, nikada nije upustio u taksativno nabranje elemenata vitalnog interesa jednog naroda. Umjesto toga, Ustavni sud je ukazao da je pojam vitalnog interesa jednog konstitutivnog naroda funkcionalna kategorija, te da mu je potrebno pristupiti s te tačke gledišta. U tome smislu, Ustavni sud je kroz svoju praksu povodom ovog pitanja ukazao da postoji nekoliko faktora koji oblikuju razumijevanje navedenog pojma. Prvo, budući da je pojam "vitalnog interesa" funkcionalna kategorija, on se ne može posmatrati odvojeno od pojma "konstitutivnosti naroda" čije vitalne interese štiti član IV/3.e) i f) Ustava Bosne i Hercegovine. U vezi s tim Ustavni sud je, također, ukazao da pojam "konstitutivnosti naroda" nije apstraktan pojam, već da on inkorporira određena načela bez kojih jedno društvo, sa ustavno zaštićenim razlikama, ne bi moglo efikasno funkcionirati. Dalje, Ustavni sud je, također, ukazao da je značenje pojma "vitalnog interesa" djelomično oblikovano i članom 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine, koji naglašava da je Bosna i Hercegovina demokratska država, pa se, s tim u vezi, interes konstitutivnih naroda da u punom kapacitetu učestvuju u sistemu vlasti i aktivnostima javnih organa vlasti može posmatrati kao vitalni interes. Dakle, prema jurisprudenciji Ustavnog suda, efektivno učestvovanje konstitutivnih naroda u procesu donošenja političkih odluka, u smislu sprečavanja apsolutne dominacije jedne grupe nad drugom, predstavlja vitalni interes svakog konstitutivnog naroda. Također, Ustavni sud je ukazao da državna vlast treba biti, u načelu, reprezentativan odraz napredne koegzistencije svih naroda u Bosni i Hercegovini, uključujući i nacionalne manjine i Ostale. S druge strane, "efektivno učestvovanje konstitutivnih naroda u vlasti", ako se prevazilazi ustavni okvir, nikada se ne smije provoditi, ili nametati na štetu efektivnog funkcioniranja države i njezinih organa (detaljnije vidi, *op. cit.*, Odluka broj U 7/06, tač. 33-37. s daljnjim referencama).

19. Također, u sudskoj praksi povodom istog pitanja je ukazano da je, u skladu sa članom VI/3. stav 1. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zaštitnik Ustava Bosne i Hercegovine i da je njime ograničen u pogledu funkcionalnog tumačenja. U vezi s tim, pri razmatranju svakog konkretnog slučaja Ustavni sud će se, u zadanim ustavnim okvirima, rukovoditi vrijednostima i načelima koji su suštinski važni za slobodno i demokratsko društvo koje otjelovljuje, između ostalog, poštivanje inherentnog dostojanstva čovjeka, ugadanje velikoj raznolikosti vjerovanja, poštivanje kulturnog identiteta i identiteta grupa i vjera, društvene i političke institucije koje unapređuju učestvovanje pojedinaca i grupa u društvu. S druge strane, zaštita vitalnog interesa ne smije ugroziti suverenitet i funkcionalnost države koje su usko povezane s neutralnim i suštinskim shvaćanjem pojma državljanstva, kao kriterija pripadnosti "naciji", odnosno ne smije voditi nepotrebnoj dezintegraciji građanskog društva kao neophodnog elementa moderne državnosti (*ibid*, tačka 38).

Ispitivanje destruktivnosti po vitalni interes bošnjačkog naroda

20. Dakle, podnosioci Izjave ukazuju da "sredstva su skupljana od građana radi osiguranja njihovog stabilnog i pouzdanog snabdijevanja električnom energijom. Prijedlogom Zakona se omogućava preusmjeravanje i nenamjensko trošenje tih sredstava u kratkoročne budžetske potrebe. To sasvim izvjesno ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje 'Elektroprijenosa BiH' i snabdijevanje građana električnom energijom. Zbog toga je Prijedlog Zakona destruktivan po vitalni interes bošnjačkog naroda".

21. Ustavni sud smatra da je odredbama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini osnovano dioničko društvo za prijenos električne energije "Elektroprijenos Bosne i Hercegovine", odnosno Kompanija, koje će obavljati svoje djelatnosti na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Cilj navedenog zakona je formiranje jedinstvene prijenosne kompanije i osiguranje kontinuiranog snabdijevanja električnom energijom prema definiranim standardima kvaliteta za dobrobit građana Bosne i Hercegovine. Dalje, odredbama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini propisano je da su početni vlasnici Kompanije Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska, da su organi Kompanije Skupština dioničara, Upravni odbor i Uprava društva, odnosno da poslovanje Kompanije nadzire Upravni odbor čiji sastav mora odražavati ravnopravnu zastupljenost konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini, te da Kompanijom rukovodi Uprava društva u kojoj je isti broj predstavnika tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini.

22. Ustavni sud, dalje, smatra da su Prijedlogom Zakona izvršene izmjene u vezi sa ograničenjem raspodjele dobiti Kompanije, odnosno izmjene organa koji je nadležan za donošenje odluke o raspodjeli dobiti, a navedenim izmjenama nisu regulirani način i opseg raspodjele dobiti Kompanije. Preciznije, Prijedlog Zakona predviđa izmjenju u članu 17. Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini, i to tako što stav 2. navedenog člana daje ovlaštenje Skupštini dioničara da donosi odluku o načinu raspodjele dobiti, uključujući i akumuliranu dobit, na prijedlog Upravnog odbora, a po usvajanju finansijskih izvještaja, umjesto dosadašnjeg rješenja prema kojem Kompanija ne može vršiti raspodjelu dobiti dioničarima, bilo putem dividendi ili na drugi način, u periodu od deset godina nakon registracije Kompanije, a sav netoprihod koristit će se samo za potrebe rezervi, popravki, poboljšanja i proširenja prijenosnog sistema. Daljnje izmjene izvršene su Prijedlogom Zakona radi usaglašavanja sa izmjenom iz člana 17. stav 2. Prijedloga Zakona (brisanje stava 3. člana 17, brisanje dijela teksta u članu 24. tačka c), te brisanje tačke c) u članu 27. stav 1. Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini).

23. Ustavni sud podsjeća da podnosioci Izjave tvrde: "Prijedlogom Zakona omogućava se preusmjeravanje i nenamjensko trošenje tih sredstava u kratkoročne budžetske potrebe. To sasvim izvjesno ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje 'Elektroprijenosa BiH' i snabdijevanje građana električnom energijom. Zbog toga je Prijedlog Zakona destruktivan po vitalni interes bošnjačkog naroda." Ustavni sud ponavlja da su Prijedlogom Zakona izvršene izmjene u vezi sa ograničenjem raspodjele dobiti Kompanije, odnosno izmjene organa koji je nadležan za donošenje odluke o raspodjeli dobiti. Dakle, niti jedna odredba Prijedloga Zakona ne stavlja u povoljniji ili nepovoljniji položaj bilo koji od konstitutivnih naroda, u konkretnom slučaju bošnjački narod. Uostalom, ne samo da ne stavlja u povoljniji

ili nepovoljniji položaj bilo koji od konstitutivnih naroda već Prijedlog Zakona propisuje da Skupština dioničara (vlasnici, odnosno dioničari Kompanije su Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska) donosi odluku o načinu raspodjele dobiti, uključujući i akumuliranu dobit, na prijedlog Upravnog odbora, čiji sastav mora odražavati ravnopravnu zastupljenost konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini. Osim toga, Ustavni sud posebno ukazuje da navodi podnosilaca Izjave: "Prijedlogom Zakona omogućava se preusmjeravanje i nenamjensko trošenje sredstava u kratkoročne budžetske potrebe. To sasvim izvjesno ugrožava stabilno srednjoročno i dugoročno funkcioniranje 'Elektroprijenosa BiH' i snabdijevanje građana električnom energijom..." predstavljaju pretpostavke podnosilaca Izjave u implementaciji ovakvog zakonskog rješenja. Dakle, u navodima podnosilaca Izjave, u smislu Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud nije ustanovio ništa što bi moglo voditi zaključku da su povrijeđena kolektivna prava konstitutivnih naroda, u konkretnom slučaju kolektivna prava bošnjačkog naroda. U skladu sa navedenim, Ustavni sud zaključuje da Prijedlogom Zakona nije povrijeđen vitalni interes bošnjačkog naroda.

24. U skladu sa ovom odlukom, Dom naroda treba nastaviti postupak donošenja Prijedloga Zakona prema proceduri predviđenoj u članu IV/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

VI. Zaključak

25. Ustavni sud zaključuje da Prijedlog Zakona ne sadrži niti jednu odredbu koja stavlja u povoljniji ili nepovoljniji položaj bilo koji od konstitutivnih naroda, u konkretnom slučaju bošnjački narod, zbog čega nije povrijeđen vitalni interes bošnjačkog naroda.

26. Na osnovu člana 61. st. 1. i 5. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

27. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Valerija Galić, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U 31/13, rješavajući zahtjev Staše Košarca, predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na temelju članka IV/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 59. stavak 2. alineja 2. i članka 61. st. 1. i 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 60/05, 64/08 i 51/09), u sastavu:

Valerija Galić, predsjednica
Tudor Pantiru, dopredsjednik
Miodrag Simović, dopredsjednik
Seada Palavrić, dopredsjednica
Mato Tadić, sudac
Constance Grewe, sutkinja
Mirsad Čeman, sudac
Margarita Caca-Nikolovska, sutkinja
Zlatko M. Knežević, sudac
na sjednici održanoj 23. siječnja 2014. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Utvrđuje se da Izjava Kluba izaslanika bošnjačkog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o destruktivnosti po vitalni interes bošnjačkog naroda u Bosni i Hercegovini u Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o osnivanju Kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini broj 01,02-02-1-58/13 od 10. prosinca 2013.